Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

33 033 Wapen- en munitiebezit

Nr. 40 **BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 juni 2026

Met deze brief informeer ik uw Kamer, mede namens de Minister van Langdurige Zorg, Jeugd en Sport (LJS), de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) en de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN), over de voorbereiding van de nieuwe Wet wapens en munitie. In deze brief ga ik in op de aanleiding en noodzaak voor het ontwikkelen van een nieuwe wet, de hoofdlijnen voor deze nieuwe wet en de uitgangspunten op verschillende thema's die richtinggevend zijn bij de ontwikkeling van voorstellen voor nieuw beleid en wetgeving. Tot slot ga ik in op de vervolgstappen en de planning voor het wetsvoorstel. Met deze brief geef ik tevens uitvoering aan de toezegging van mijn voorganger aan het lid Mutluer (GroenLinks-PvdA) tijdens de begrotingsbehandeling Justitie en Veiligheid op 29 januari jl. over een planning voor de nieuwe Wwm.

Het primaire doel van de huidige Wet wapens en munitie is om de openbare orde en veiligheid te beschermen door wapens en munitie te verbieden voor alle burgers. Daarnaast biedt de wet een aantal mogelijkheden voor uitzonderingen op het wapenverbod waar een burger een beroep op kan doen.[1] Ook in de nieuwe wet is het uitgangspunt dat het bezit en gebruik van wapens voor burgers verboden zijn. Tegelijkertijd wil het kabinet ruimte blijven bieden voor wettelijk vastgestelde uitzonderingen op het wapenverbod voor burgers en daarbij duidelijk blijven maken welke uitzonderingen mogelijk zijn, onder welke voorwaarden en met welk toezicht. Uitzonderingen op het verbod op wapens gelden voor de jacht, faunabeheer, de schietsport, schutterijen, musea, archeologie en particuliere wapenverzamelaars. Dit zogenaamde gerechtvaardigd belang wordt bepaald door de verantwoordelijke Ministers op de beleidsterreinen jacht en faunabeheer, cultuur en sport. Daarbij staat voorop dat het bezit en gebruik van wapens in veel gevallen vanuit veiligheidsoogpunt goed verloopt. Tegelijkertijd bestaan er zorgen en knelpunten, met name in

[1] Uitzondering voor (overige) openbare diensten (zoals voor de politie en defensie) staan in art 3a WWM en worden gehandhaafd in een nieuwe wet.

kst-33033-40
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2026

situaties waarin geen sprake meer is van zinvol en gerechtvaardigd wapenbezit of -gebruik door burgers. Dit is niet alleen een gevaar voor de openbare orde en veiligheid, maar wapens toestaan aan burgers onder de noemer van sport en hobbymatig verzamelen is niet altijd te rechtvaardigen naar de samenleving. De samenleving moet kunnen begrijpen waarom de uitzonderingen worden gemaakt en erop kunnen vertrouwen dat dit zorgvuldig wordt toegepast en gecontroleerd. De zorgen komen ook voort uit grote incidenten met wapenvergunninghouders die hebben plaatsvonden in het buitenland, zoals recent in Sydney, Oostenrijk, Servië en Zweden. Maar ook in Nederland hebben er ernstige incidenten plaatsgevonden. Bekend is het schietincident in Alphen aan den Rijn in 2011, maar ook recent in Stampersgat waar een persoon (met een vergunning voor het verzamelen van wapens) in 2024 zijn buurman doodde vanwege een parkeerruzie. En in Weiteveen, eveneens in 2024, waar een persoon (met een jachtvergunning) twee mensen ombracht vanwege een ruzie over de verkoop van een huis. Dergelijke incidenten zijn aanleiding om kritisch naar het stelsel te kijken, zowel op de voorschriften en eisen die aan de persoon en aan het gebruik en bezit van de wapens worden gesteld als de beoordeling en handhaving daarvan.[2]

Aanleiding nieuwe Wet wapens en munitie

In Nederland is met de inwerkingtreding van de Vuurwapenwet 1919[3] en de opvolger Wet wapens en munitie 1986[4] een algeheel verbod op wapens van toepassing voor alle burgers. Dit algehele verbod is een eeuw geleden ingevoerd omdat wapens in handen van burgers als een groot gevaar worden gezien voor de openbare orde en veiligheid en voor de veiligheid van andere burgers. De wet biedt een aantal mogelijkheden voor uitzonderingen op het wapenverbod waar een burger een beroep op kan doen, veelal via een aanvraag voor een wapenvergunning. Deze uitzonderingen zijn in de wettelijke uitgangspunten stringent van aard en brengen verantwoordelijkheid met zich mee, voor de wapenbezitter én voor de overheid. De wet staat alleen wapens aan burgers toe als sprake is van een gerechtvaardigd belang. Ook moeten er geen indicaties zijn die kunnen duiden op onbetrouwbaarheid van de persoon of indicaties voor vrees voor misbruik door de persoon.

De laatste decennia is met name op de invulling van het gerechtvaardigd belang sprake geweest van verruimingen. Zo is de feitelijke beslissingsbevoegdheid over welke wapens en munitie zinvol zijn voor de schietsport en private verzamelingen aan de wapenverenigingen zelf overgelaten. Dat is een taak voor de overheid, zoals ook blijkt uit uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.[5] De overheid dient dan ook zelf de nadere kaders te ontwikkelen voor het gebruik van wapens in de schietsport en voor culturele doeleinden. In diverse rechterlijke uitspraken en adviezen wordt de overheid op deze verantwoordelijkheid gewezen.[6] Voor jacht en faunabeheer zijn deze kaders al gedetailleerd uitgewerkt in de Omgevingswet en onderliggende regelgeving, maar voor schietsport en culturele doeleinden nog niet.

---

[2] Zie onder meer het Evaluatierapport politieoptreden Weiteveen van januari 2025.

[3] Stb. 1919, nr. 310; een algeheel verbod voor vuurwapens is op grond van de Vuurwapenwet 1919 begin jaren dertig van de vorige eeuw volledig ingevoerd.

[4] Stb. 1986, nr. 41; de Wet wapens en munitie 1986 is in 1989 in werking getreden. De Wapenwet van 1890, de Vuurwapenwet 1919 en de Stilettowet 1965 zijn in 1986 opgegaan in de Wet wapens en munitie. Zie ook Kamerstukken II 1976/77, 14 413, nr. 3, p. 1.

[5] Uitspraak 201207897/1/A3 - Raad van State (zie r.o. 3; 3.3 en 3.4); ECLI:NL:RVS:2022:3239, Raad van State, 202104030/1/A3 (zie r.o. 6.2).

[6] Kamerstukken II 2022/23, 33 033, nr. 37, «Advies vergunningenstelsel Wwm van Pels Rijcken op 5 december 2025» (bijlage 1).

Daarnaast is tijdens juridische procedures en in rechterlijke uitspraken geconcludeerd dat bepaalde regels en voorschriften in de Wet wapens en munitie en onderliggende regelgeving onvolledig, onduidelijk of ontoereikend zijn of zelfs geen juridische grondslag hebben, en daarom niet meer toegepast mogen worden. Een voorbeeld is de zogenoemde e-screener, een digitale vragenlijst waarmee indicaties voor de aanwezigheid van risicofactoren op de psychische gesteldheid bij de aanvrager of houder van een wapenvergunning konden worden opgemerkt, die in juli 2022 is opgeschort. Uit een onderzoeksrapport van deskundigen van de Erasmus Universiteit van 2 mei 2022 dat was opgesteld in opdracht van de Rechtbank Den Haag, bleek namelijk dat het instrument onvolledig was mede omdat de uitkomsten van de vragenlijst niet werden beoordeeld door een psychologisch expert.[7] Deze risicofactoren op psychische gesteldheid en het toetsingsinstrument e-screener waren na uitvoerig onderzoek door het Trimbos Instituut en TNO opgesteld om uitvoering te geven aan de aanbevelingen van de Onderzoeksraad voor de Veiligheid over het schietincident in Alphen aan den Rijn in 2011.[8] Op dit moment is er nog geen toereikend alternatief gereed voor de beoordeling van de psychische gesteldheid van de aanvrager en houders van wapenvergunningen.[9] Ook worden nu geen eisen gesteld aan de fysieke gesteldheid waarmee kan worden bepaald of een persoon fysiek nog in staat is om veilig en bekwaam met een wapen kan om te gaan.

Regels en voorschriften die door rechterlijke uitspraken niet meer van toepassing zijn verklaard, zijn veelal niet vervangen door alternatieven omdat die raken aan de fundamenten van het stelsel. De uitvoering van het stelsel van vergunningverlening, controle, toezicht en handhaving is hiermee onder druk komen te staan. Ook sluit de wet niet aan bij de hedendaagse maatschappelijke en technologische ontwikkelingen, zoals de ontwikkeling in de luchtdrukwapens. Tevens bestaat onvoldoende zicht op waar vergunde munitie zich bevindt en of dit al dan niet weglekt richting het illegale circuit. Daarnaast zijn de eisen voor kennis en bekwaamheid niet verankerd in regelgeving (met uitzondering van jacht en faunabeheer). Verder ontbreekt een verplichte aansprakelijkheidsverzekering (met uitzondering van jacht en faunabeheer) waardoor slachtoffers en nabestaanden met hoge schade achterblijven omdat de veroorzaker niet altijd draagkrachtig is. Ook zijn de kosten van het stelsel niet kostendekkend belegd. Een andere zorg betreft het wapenbezit in huis bij de vergunninghouder waardoor de persoon 24 uur per dag de beschikking heeft over werkende vuurwapens en munitie, terwijl deze uitsluitend bedoeld zijn voor gebruik op een schietbaan of in een jachtgebied.

Verder kampen uitvoeringsdiensten die verantwoordelijk zijn voor de verlening van de vergunningen en de controle, en het toezicht en de handhaving daarop met uiteenlopende kwaliteits- en capaciteitsvraagstukken en leiden de onduidelijkheid en inconsistenties in wet- en regelgeving tot variërende interpretaties tussen politie-eenheden. Tenslotte is er onvoldoende gegevensdeling tussen betrokken diensten

---

[7] Dit betrof een kort geding van de Koninklijke Nederlandse Jacht Vereniging (KNJV), de Koninklijke Nederlandse Schietsport Associatie (KNSA) en enkele natuurlijke personen tegen de Staat.

[8] Kamerstukken II 2010/2011, 33 033, nr. 1.

[9] De psychische gesteldheid wordt nu hoofdzakelijk getoetst op basis van een waarbij personen een verklaring waarin de persoon zelf aangeeft geen suïcidale gedachten te hebben gehad, in stressvolle omstandigheden te verkeren, niet verslaafd te zijn, et cetera. Deze verklaring wordt medeondertekend door drie personen uit de omgeving. De toenmalige Minister van Justitie en Veiligheid heeft dat een onafhankelijke en professionele periodieke beoordeling van de psychische gesteldheid het uitgangspunt is om in aanmerking te komen, en te blijven, van een wapenvergunning. (Kamerstukken II 2022/23, 33 033, nr. 37).

met als gevolg dat niet volledig kan worden voorkomen dat personen met een hoger risico toch legaal een wapen verkrijgen.

Mijn ambtsvoorgangers zijn begonnen met de voorbereidingen van een herziening van de Wet wapens en munitie. In 2020 heeft de toenmalige Minister van Justitie en Veiligheid uw Kamer geïnformeerd over deze voorgenomen herziening en de voorbereiding van een nadere verkenning van een aantal knelpunten in het stelsel.[10] Op verzoek van uw Kamer heeft een commissie een basisplan opgesteld voor een nieuwe Wet wapens en munitie. In haar eindrapport adviseerde de Commissie Wet wapens en munitie eind 2022 een wetswijziging te initiëren voor het oplossen van een aantal knelpunten op de korte termijn. Daarbij werd ook geadviseerd om een traject op te starten om de wet te vernieuwen en over enkele contouren voor de nieuwe wet.[11]

Bij de verdere uitwerking van de adviezen van de Commissie Wwm op de knelpunten voor een tussentijdse wetswijziging, bleek dat de problematiek achter deze knelpunten raakt aan fundamentele vraagstukken over legaal wapenbezit onder burgers. Om die reden heeft de toenmalige Minister van Justitie en Veiligheid eind 2023 besloten direct over te gaan op het ontwikkelen van een nieuwe wet in plaats van het aanpassen van de oude wet.[12] Alleen een nieuwe wet en een flinke verbeterslag in het stelsel kunnen zorgen voor het oplossen van de knelpunten.

De periode tot de inwerkingtreding van de nieuwe wet kan lang duren. Sommige knelpunten zijn echter acuut of zorgen voor veel onduidelijkheid. Om die reden zal getracht worden om een aantal knelpunten waarvoor geen aanpassing in de wet nodig is, eerder tot uitvoering te brengen. Zo verken ik – naar aanleiding van de technologische ontwikkelingen van de laatste jaren en de recente berichtgeving in het AIVD-jaarverslag – of het mogelijk is om in een versneld traject het voorhanden hebben van zware luchtdrukwapens te verbieden door middel van een aanpassing van de Regeling wapens en munitie, vooruitlopend op het wetsvoorstel voor de nieuwe Wwm.[13]

Stappen in de aanpak

Voor de ontwikkeling van nieuw beleid en wetgeving zijn in 2024 een interdepartementale stuurgroep en projectgroep opgericht met medewerkers van de vier verschillende ministeries. Hierbij wordt gebruikgemaakt van de Rijksbreed voorgeschreven methodiek van het Beleidskompas. Als onderdeel van deze methodiek is eerst stilgestaan bij de ervaringen, trends, successen en zorgen rondom legaal wapenbezit in het brede veld van stakeholders en in de samenleving. De opgehaalde zienswijzen van circa 80 geïnterviewde stakeholders zijn gebundeld in een bloemlezing (zie bijlage 2). Ook is een burgerconsultatie uitgevoerd (zie bijlage 3). Deze stukken vormen de basis van de hoofdlijnenvisie.

De hoofdlijnenvisie omvat de opgehaalde knelpunten in het stelsel. Op basis daarvan heeft een nadere verdieping plaatsgevonden om de geïnventariseerde knelpunten in het huidige stelsel beter in kaart te brengen. Ook worden de knelpunten verder geanalyseerd in relatie tot mogelijke oplossingsrichtingen. De oplossingen worden meegenomen in nieuw beleid en de nieuwe wet. Stakeholders uit het veld zijn en blijven

---

[10] Kamerstukken II 2020/2021, 33 033, nr. 28 en 29.
[11] Kamerstukken II 2022/2023, 33 033, nr. 36.
[12] Kamerstukken II 2023/24, 29 628, nr. 1193, bijlage 1119634.
[13] Zie ook de antwoorden op vragen van het lid Mutluer (GroenLinks-PvdA) aan de Minister van Justitie en Veiligheid over zware PCP-luchtdrukwapens en waarschuwingen van de AIVD.

actief betrokken via gesprekken en sessies om de problematiek achter de knelpunten in het huidige stelsel goed in kaart te brengen en mee te denken over oplossingen.

In de onderstaande paragrafen wordt de ontwikkelde hoofdlijnenvisie voor het legaal vuurwapenbeleid toegelicht en de uitgangspunten die worden gebruikt als richtsnoeren voor de ontwikkeling van oplossingsrichtingen voor in nieuw beleid en wetgeving.

Hoofdlijnenvisie legaal wapenbeleid

Het kabinet handhaaft in nieuw beleid en wetgeving de vertrekpunten van de huidige wet: het bezit en gebruik van wapens door burgers is in beginsel verboden en uitzonderingen op deze regel zijn alleen mogelijk als sprake is van een gerechtvaardigd belang en geen indicaties bestaan van onbetrouwbaarheid of vrees voor misbruik door de betreffende persoon. Uitzonderingen zijn verder slechts mogelijk voor specifiek afgebakende doeleinden en er worden strenge eisen gesteld aan de aanvrager en het gebruik en/of bezit van wapens. Bij het maken van een uitzondering op het wettelijk verbod om wapens te mogen bezitten en/of te gebruiken, streeft de overheid naar het beperken van de risico's voor de samenleving en het beperken van incidenten.

Deze visie is gestoeld op artikel 11 van de Grondwet, waarin het recht op de onaantastbaarheid van het lichaam is verankerd.[14] Omdat wapens per definitie een verhoogd risico voor de veiligheid in de samenleving vormen (en om die reden zijn verboden voor eenieder), worden uitzonderingen op het verbod beperkt tot die gevallen waarin een zwaarwegend en publiek gerechtvaardigd belang bestaat en de risico's aantoonbaar beheersbaar zijn. De risico's worden zoveel mogelijk beperkt door hoge eisen te stellen aan de uitzonderingspositie die vergunninghouders verkrijgen en (her)inrichting van het stelsel van toezicht gericht op de naleving daarvan.

Deze hoofdlijnenvisie legaal wapenbeleid is van toepassing op vuurwapens alsook op andere voorwerpen die als wapen zijn aangewezen in de huidige wet. Anders dan bij de meeste andere wapens, is er bij vuurwapens een uitgebreid stelsel van vergunningverlening, controle, toezicht en handhaving van toepassing. Bij de andere voorwerpen die in de wet als wapens zijn aangewezen gaat het ofwel om voorwerpen die grotendeels zijn vrijgesteld van verboden (kruisbogen, sabels, luchtdrukwapens, e.d.) of om voorwerpen die dusdanig gevaarzettend zijn dat er geen vergunningen worden verleend (dodelijke chemische stoffen, wurgstokken, ploertendoders, e.d.). Door technologische ontwikkelingen zijn bepaalde wapens die nu grotendeels zijn vrijgesteld van verboden even gevaarzettend of zelfs gevaarzettender dan vuurwapens, zoals zware luchtdrukwapens. In de nieuwe wet wordt rekening gehouden met deze ontwikkelingen.

Uitgangspunten voor nieuw beleid en wetgeving

Er komt een nieuwe wet, waarin het huidige stelsel heringericht wordt. De nieuwe wapenwet brengt de samenhang en helderheid terug. De wet maakt duidelijk voor welke doelen uitzonderingen mogelijk zijn, onder

[14] Ook heeft de Staat verplichtingen op grond van artikel 2 van de Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. Deze bepaling verplicht de verdragsstaten ertoe het leven en de fysieke veiligheid van burgers te beschermen. In dit kader is een verdragsstaat onder meer verplicht bij risicovolle activiteiten een wettelijk en bestuurlijk kader in het leven te roepen om bescherming te bieden tegen bedreigingen voor het leven of de gezondheid. Dat is ook specifiek ten aanzien van wapens reeds overwogen.

welke voorwaarden en met welk toezicht. Het zorgt ervoor dat die uitzonderingen helder, begrenst en uitlegbaar blijven. Zo blijft het uitgangspunt van het verbod leidend en worden risico's zoveel mogelijk beperkt. De nieuwe wet bouwt voort op de bestaande wet en pakt de belangrijkste juridische tekortkomingen aan. De huidige wet is complex en onoverzichtelijk, sluit onvoldoende aan op de Europese regelgeving, en sommige regels en voorschriften zijn niet op het juiste niveau van regelgeving verankerd (wet, besluit, regeling en circulaire). Deze punten worden in de nieuwe wet aangepast.

Daarnaast wordt in kaart gebracht welke acties nodig zijn om de verbeteringen in de praktijk te realiseren. Om tot een juiste balans aan verbeterpunten te komen wordt het beoordelingskader van de 5 B's gebruikt bij de uitwerking van beleidsaanpassingen. Eerst wordt het belang getoetst: er moet een duidelijk, zwaarwegend en publiek gerechtvaardigd doel zijn dat een uitzondering op het verbod kan rechtvaardigen. Vervolgens wordt de bevoegdheid beoordeeld: de aanvrager moet rechtmatig en onder gestelde voorwaarden bevoegd zijn om een wapen te bezitten of te gebruiken. Daarna volgt de bekwaamheid: de aanvrager moet aantoonbaar beschikken over de noodzakelijke kennis en vaardigheden om veilig en verantwoord met het wapen om te gaan. De vierde afweging betreft de betrouwbaarheid: via beoordeling en screening van de persoon en relevante signalen wordt vastgesteld of er geen vrees voor misbruik bestaat, mede op basis van antecedenten en psychische en fysieke gesteldheid. Tot slot wordt de beheersbaarheid beoordeeld: het totale effect van de uitzonderingen moet voor de overheid uitvoerbaar, controleerbaar en handhaafbaar blijven, met voldoende zicht op aantallen, typen en locaties van vergunde wapens en munitie.

Uitgangspunten bij de uitwerking van voorstellen voor beleidsaanpassingen

Hieronder volgen de uitgangspunten die, aansluitend bij de hoofdlijnenvisie, de basis vormen voor de uitwerking van de voorstellen voor nieuw beleid en wetgeving.

Doeleinden

De uitzonderingen op het verbod zijn enkel voor specifiek afgebakende doeleinden waarvoor er een gerechtvaardigd doel geldt. De Ministeries van VWS, OCW en LVVN hebben oog voor het publieke belang van werkende wapens onder burgers. Wapens worden gebruikt in de jacht en faunabeheer, in de sport en voor enkele culturele doeleinden, zoals in museale collecties en door schutterijen. JenV, VWS, OCW en LVVN zijn verantwoordelijk voor het bepalen van de proportionele en gerechtvaardigde doeleinden voor gebruik en/of bezit van wapens en munitie door burgers. Het Ministerie van Justitie en Veiligheid is het coördinerende departement op de Wet wapens en munitie, en richt zich beleidsmatig – vanuit het belang van de bescherming van de openbare orde en veiligheid – primair op de handhaving van het algemeen geldende verbod op wapens onder burgers.

Kosten

Vergunninghouders die met hun wapen schade aanbrengen of slachtoffers maken moeten daarvoor financieel verantwoordelijk zijn voor de veroorzaakte schade, zodat slachtoffers beter worden beschermd en de maatschappelijke kosten eerlijker worden toegerekend.

Degene die profijt heeft van de vergunning, dient de kosten die de overheid maakt voor de vergunningverlening, controle en toezicht te vergoeden. Eerder heeft de toenmalige Minister van Justitie en Veiligheid aangegeven dat een kostendekkend stelsel gewenst is, zodat de financiële lasten niet bij de overheid liggen.[15] Dit sluit aan bij het toetsingskader van het Kenniscentrum voor beleid en regelgeving (KCBR) vanuit de rijksoverheid en bij Europese richtlijnen. Momenteel inventariseert een extern onderzoeksbureau de totale kosten van het stelsel en wordt er een onderbouwd kostprijsmodel ontwikkeld ten behoeve van het innen van onkostenvergoedingen.

Gesteldheid

Aanvragers en houders van wapenvergunningen dienen psychisch stabiel, emotioneel weerbaar en fysiek geschikt te zijn. Psychische en fysieke gesteldheid zijn bepalend voor de betrouwbaarheid en de bekwaamheid van het handelen van de wapenbezitter. Sommige psychische en/of fysieke problemen zijn permanent, andere hebben een tijdelijk karakter. Het meten van gesteldheid is daarmee altijd een momentopname. De uitwerking richt zich momenteel op de eisen die gesteld worden bij de aanvraag van een vergunning maar ook wat er tussentijds nodig is om tijdig signalen van zorgwekkende situatie te krijgen. Hierbij wordt een psychologisch onderzoek bij aanvragers en houders van een wapenvergunning verplicht gesteld. De eisen aan een dergelijk onderzoek worden in afstemming met experts op psychische gesteldheid opgesteld. Ook wordt onderzocht wat een minimale vorm van fysieke geschiktheid is en of dit voor alle vergunde vormen van wapenbezit gelijk is. Daarnaast speelt ook de vraag hoe om te gaan met informatie van degenen die mogelijk signalen over aanvragers en houders van een wapenvergunning krijgen zoals huisgenoten, professionele zorg of verenigingen.

Wapens thuis

Burgers die vuurwapens en munitie in huis bewaren vormen een risico voor de directe omgeving en samenleving wegens directe toegankelijkheid (bijvoorbeeld bij conflicten in de privésfeer). Dit risico dient zoveel mogelijk te worden beperkt. Momenteel worden aanscherpingen en alternatieven voor thuisbezit in kaart gebracht. Ook de eisen omtrent vervoer van wapens door wapenbezitters worden in deze verkenning meegenomen.

Sancties

Sancties dienen in verhouding te staan tot de ernst van de overtreding en geconstateerde overtredingen dienen te worden gehandhaafd. Sancties worden waar nodig herijkt, zodat zij in verhouding staan tot de ernst van overtredingen met inachtneming van de potentiële risico's en handhaving effectief is; tevens wordt de scheidslijn tussen bestuursrecht en strafrecht verduidelijkt en volledig gebruik gemaakt van beschikbare handhavingsmiddelen.

Onbesproken gedrag en integere motivatie

Aanvragers en houders van wapenvergunningen dienen van onbesproken gedrag te zijn en een integere en serieuze motivatie te hebben, en deze voorwaarden en eisen dienen met toereikende instrumenten te worden beoordeeld. Dit betekent dat wapenvergunningen uitsluitend worden

[15] Kamerstukken II 2016/17, 33 033, nr. 20 en Kamerstukken II 2011/12, 33 033, nr. 7.

afgegeven na zorgvuldige toetsing van het vuurwapen aan het beoogde doel en de beoordeling van betrouwbaarheid, integriteit en motivatie van (potentiële) vergunninghouders. Er mag geen vrees voor misbruik bestaan en het uitgangspunt is dat de aanvrager van onbesproken gedrag is. Bij de beoordeling van een aanvraag dient alle relevante informatie beschikbaar te zijn en te worden geraadpleegd.

Beslissingsbevoegdheid bij overheid

De beslissingsbevoegdheid over toekenning en voortzetting van vergunningen en de feitelijke beoordeling ligt te allen tijde bij de overheid. In huidige wet- en regelgeving is een deel van de beslissingsbevoegdheid binnen de schietsport en de culturele doeleinden feitelijk bij verenigingen neergelegd. Denk aan beslissingen over het toewijzen van bepaalde wapens en munitie aan personen, de beoordeling van «vrees voor misbruik» en de motivatie van de vergunninghouder om een vergunning aan te vragen. De feitelijke beslissingsbevoegdheden kunnen echter uitsluitend door een wettelijk aangewezen publiekrechtelijke entiteit worden uitgevoerd.[16] Het huidige beleid is daardoor tegenwettelijk. De rol van verenigingen wordt in het nieuwe beleid aangepast zodat zij geen feitelijke beslissingsbevoegdheden meer hebben. Tevens wordt bezien op welke wijze verder benadrukt kan worden dat exploitanten of eigenaren van schietbanen een verantwoordelijkheid hebben voor het melden van misstanden en (vermoedens van) vrees voor misbruik.

Bekwaamheid en veilige omgang wapens

Voor het toekenning en voortzetting van een vergunning is het essentieel dat de vergunninghouder vaardig is en veilig met het wapen kan omgaan. De huidige wet biedt de mogelijkheid om eisen te stellen aan de opleiding, kennis en vaardigheid van vergunninghouders. Op dit moment is daar geen invulling aan gegeven, met uitzondering van de jacht. Wel wordt binnen de huidige schietsportbeoefening door verenigingen voorzien in bepaalde vaardigheidstrainingen. In de uitwerking van de nieuwe wet wordt bekeken welke minimale eisen er aan kennis en vaardigheid in regelgeving gesteld moeten worden voor een veilige omgang met vuurwapens. De opbouw van de kennis en vaardigheid dient zich daarbij tegelijkertijd te beperken tot hetgeen voor het specifieke doeleinde noodzakelijk is. Maatregelen zien tevens toe op periodieke herhaling en bijhouding.

Zicht op wapens en munitie

De overheid moet te allen tijde zicht hebben op waar legale wapens en munitie zich bevinden binnen het Nederlandse grondgebied, evenals in welke getalen. Daarbij wordt waar nodig aansluiting gezocht bij Europese partners en regelgeving, en worden verdere eisen uitgewerkt waar dat voor de nationale context gewenst is. Nader te bepalen maatregelen dienen toe te zien op het vergroten van de traceerbaarheid van wapens en munitie, en ook op de kwaliteit en deugdelijkheid ervan.

Gegevensuitwisseling voor screening

De uitvoeringsdiensten dienen te beschikken over alle gegevens die nodig zijn om aanvragers en houders toereikend te kunnen beoordelen op risico's. De procedure voor het verkrijgen van een wapenvergunning kent een multidisciplinaire beoordeling. Hiervoor dienen gegevens te kunnen

[16] Uitspraak 201207897/1/A3 Raad van State en ECLI:NL:RVS:2022:3239, Raad van State, 202104030/1/A3.

worden uitgewisseld, zodat tijdig en alert kan worden geacteerd op risicosignalen ter bescherming van de veiligheid in de samenleving.

Kwaliteit uitvoeringsdiensten

Een goede kwaliteit van de uitvoeringsdiensten is randvoorwaardelijk voor het toestaan van vergunde wapens aan burgers. Een goed functionerend stelsel van vergunningverlening, toezicht, controle en handhaving is essentieel. De uitvoeringstaken rondom controle, toezicht en handhaving van de Wwm liggen momenteel voornamelijk bij de teams Korpscheftaken (KCT) van de politie, Justis en de Douane. Knelpunten betreffen onder meer het ontbreken van duidelijk en consistent beleid en onvoldoende specifieke kennis over wapens.

Verdere proces

Aan de hand van de hoofdlijnenvisie en de uitgangspunten worden oplossingsrichtingen voor de opgehaalde knelpunten/ beleidsaanpassingen uitgewerkt en getoetst op uitvoerbaarheid, proportionaliteit en juridische houdbaarheid waarbij ook expliciet aandacht komt voor de gevolgen voor de deelsectoren. Er worden structurele gesprekken gevoerd met de handhavingsdiensten en andere ketenpartners, brancheorganisaties en andere belangenbehartigers, en maatschappelijke organisaties om de uitvoerbaarheid en wenselijkheid van de oplossingsrichtingen en voorstellen voor beleidsaanpassingen te bespreken. Bij de verdere uitwerking van de herziening worden de adviezen uit het eindrapport *Ringen rond de roos* van de Commissie Wwm meegenomen.[17] Ik streef ernaar uw Kamer na de zomer te informeren over de uitwerking van bovenstaande richtingen.

Parallel aan dit inhoudelijke traject wordt de opbouw en systematiek van de nieuwe wet nader uitgewerkt. Bij een voorspoedige voortgang kan, na afstemming met het veld, in de eerste helft van 2027 het wetsvoorstel in consultatie gaan. Na de uitwerking van de consultatieadviezen en uitvoeringstoetsen wordt het conceptwetsvoorstel voor advies aan de Raad van State aangeboden. De planning is om het wetsvoorstel eind 2027 aan de uw Kamer aan te bieden.

Samen met uw Kamer onderschrijf ik de wens en erken ik de noodzaak om het legale wapenbeleid en de daar bijhorende wetgeving te vernieuwen. Ik wil daarbij benadrukken dat dit een omvangrijk traject is met een volledig nieuwe wet en een herinrichting van het stelsel. Dat vereist een zorgvuldige voorbereiding en uitwerking.

Ik neem uw Kamer mee in de stappen in bovengeschetst proces. Indien uw Kamer daar prijs op stelt, kan mijn departement een briefing verzorgen.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
D.M. van Weel

[17] Eindrapport Commissie Wet wapens en munitie Ringen rond de roos